R/E (60:40)
R-2016-17 till 2020-21
E-2016-17 till 2019-20

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM.)
EXAMINATION: - MAY 2022
SECOND/FOURTH SEMESTER
Subject: Business Regulatory Framework (BCOM19-207 / BCC - 401)

Date: 18/05/2022 **Total marks: 60** **Time: 10.00 am to 12.30 pm**

Instructions: 1) Attempt all Questions
2) Figures to the right indicate full marks

Q. 1) Answer the multiple Choice questions. (Any 10) **(10)**

1. Contract which was valid when entered into but which subsequently became void due to impossibility of performance, change of law or some other reasons is _______ contract.
a) void b) valid
c) quasi d) voidable
2. _________ is a person who for consideration became the possessor of the instrument before its maturity.
a) Endorsee b) Acceptor
c) Holder d) Holder in due course
3. _______ is an exclusive right given by law for a certain term of years to an author, composer, etc. to print, publish and sell copies of his original work.
a) Trademark b) Copyright
c) Patent d) Design
4. __________ are those goods which are identified and agreed upon at the time a contract of sale is made.
a) Future goods b) Existing goods
c) Specific goods d) Contingent goods
5. _________ means writing a person's name on the face or back of the instrument.
a) Endorser b) Endorsee
c) Endorsement d) none of these
6. Negotiable Instruments Act, __________
a) 1881 b) 2013
c) 1720 d) 1947
7. _______________ is a formal certificate of dishonor issued by the notary public to the holder.
a) Noting b) Protesting
c) Dishonor d) Endorsement
8. ____________ is a price paid by one party to purchase the promise of another.
a) Agreement b) Offer
c) Consideration d) Acceptance
9. WIPO means, World Intellectual __________ organization
a) Poverty b) Payment
c) Property d) Production
10. In India, the cheques presented after _______ months are considered to be stale.
a) 5 b) 1
c) 6 d) 4

11. __________________ is an erroneous belief concerning something.
a) Mistake	b) Undue influence
c) Misrepresentation	d) Fraud

12. ________________ means only the features of shape, configuration, pattern, ornament or composition of lines or colors applied to any article whether 2 or 3 dimensional.
a) Copyright	b) Patent
c) Trademark	d) Design

13. A contract in which there is no intention on either side to make a contract, but the law imposes a contract, but the law imposes a contract is known as a _____________ contract.
a) Quasi	b) Illegal
c) Valid	d) Implied

Q. 2) Write Short Note (Any 3) **(15)**
1. Intellectual Property
2. Essentials of valid consideration
3. Promissory Note
4. Wagering Agreement
5. Rights of consumers

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 2) **(20)**
1. State the various kinds of cheque.
2. Write the difference between a Cheque and Bills of Exchange
3. What is an offer? Explain the essentials of an offer.
4. Define a negotiable instrument. Explain its characteristics.

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any one) **(15)**
1. Describe the other Negotiable instruments.
2. Define the term Trademark. What are the various marks relating to trademarks? State the rights of a trademark holder.
3. Explain the term contract. Explain essentials of valid contract.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १) खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०) **(१०)**

१. करार करतेवेळी एखादा करार वैध असला परंतु त्याचवेळी असा करार कायद्यात झालेल्या बदलाने किंवा इतर कारणाने कार्यान्वि होणे अशक्य झाल्यास वैध करार ---- होतो.
अ) व्यर्थ	ब) वैध
क) आभासी	ड) वर्ज्यनीय

२. ---- ही व्यक्ति मोबदल्यासाठी असून, दस्ताची परिपूर्ती होण्यापूर्वी तो दस्ताचा ताबेदार असतो.
अ) पृष्ठांकनप्राप्तकर्त्ता	ब) स्वीकर्त्ता
क) धारक	ड) यथाविधी धारक

३. लेखक, संगीत रचनाकार इत्यादींना छपाई, प्रकाशन आणि मूळ कामाच्या प्रतीची विक्री करण्याचे अधिकार कायद्याने ठराविक कालावधीसाठी दिलेला हक्क म्हणजे ------.
अ)व्यापार चिन्ह	ब)लेखाधिकार
क) पेटंट	ड)संकल्पना आरेखन

४. ------ की जो माल विक्री करतेवेळी निश्चित केला जातो आणि तो मान्य केला जातो.
अ) भविष्यातील माल	ब) अस्तित्वातील माल
क) विशिष्ट माल	ड) संभाव्य माल

५. ----- म्हणजे दस्तातील दर्शनीभागावर आणि मागील पानावर व्यक्तिचे नाव लिहिणे.
अ)पृष्ठांकन कर्त्ता	ब) पृष्ठांकन प्राप्तकर्त्ता
क) पृष्ठांकन	ड) यापैकी कोणतेच नाही

६. चलनक्षम दस्त कायदा ....

अ) १८८१ ब) २०१३

क) १७२० ड) १९४७

७. सार्वजनिक साक्षांकन अधिकाऱ्याकडे दिलेले .... हे अनादराचे औपचारिक प्रमाणपत्र आहे.

अ) नोंदणी ब) निषेध

क) अनादर ड) पृष्ठांकन

८. .... म्हणजे करारातील एका व्यक्तिने दुसऱ्या व्यक्तिचे वचन विकत घेण्यासाठी दिलेले मूल्य.

अ) ठराव ब) प्रस्ताव

क) प्रतिफल ड) स्वीकृति

९. डब्ल्यू.आय.पी.ओ. म्हणजे, वर्ल्ड इंटेलेक्च्युअल .... ऑरगनायझेशन.

अ) पॉवर्टी ब) पेमेंट

क) पॉपर्टी ड) प्रोडक्शन

१०. भारतामध्ये .... महिन्या नंतर सादर केलेला धनादेश मुदत बाह्य असतो.

अ) ५ ब) १

क ६ ड) ४

११. ----- म्हणजे एखादया गोष्टीवर ठेवलेला चुकीचा विश्वास.

अ) चूक ब) अनूसुचित प्रभाव

क) असत्य विधान ड) फसवणूक

१२. .... म्हणजे वस्तूच्या आकाराच्या लक्षणीय खुणा, सापेक्ष स्वरूप, वस्तू रचना नक्षीकाम, द्विमितीय किंवा त्रिमितीय संरचना.

अ) लेखाधिकार ब) पेटंट

क) व्यापार चिन्हे ड) संकल्पना आरेखन

१३. दोन्ही व्यक्तिंचा करार करण्याचा हेतू नसताना जो करार होतो त्या कराराला .... करार म्हटले जाते.

अ) अभासी ब) बेकायदेशिर

क) वैद्य ड) अप्रत्यक्ष

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ३) **(१५)**

१. बौध्दिक संपदा

२. वैध मोबदल्याचे आवश्यक घटक

३. वचन चिठ्ठी

४. पैज लावण्याचा करार

५. ग्राहकांचे हक्क

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा. **(२०)**

१. धनादेशाचे विविध प्रकार कोणते?

२. धनादेश व हुंडी यामधील फरक लिहा.

३. प्रस्ताव म्हणजे काय? कायदेशीर प्रस्तावातील आवश्यक बाबी लिहा.

४. चलनक्षम दस्ताची व्याख्या द्या. त्याची वैशिष्टये लिहा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा. **(१५)**

१. इतर चलनक्षम दस्तांचे प्रकार विस्तारित करून लिहा.

२. व्यापार चिन्हाची व्याख्या द्या. व्यापार चिन्हाशी निगडीत विविध प्रकार कोणते? व्यापार चिन्ह धारकाचे हक्क विशद करा.

३. कराराची व्याख्या द्या. वैध करारातील महत्त्वाचे घटक स्पष्ट करा.